

" Waterkwaliteit en visbestand in de Boven-Schelde anno 2023 "

1. Inleiding

De Boven-Schelde, gelegen in de provincies Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen, is volledig gekanaliseerd en heeft een oppervlakte van 267,4 ha. De lengte van het kanaal op het grondgebied van het Vlaamse Gewest bedraagt 49,3 km.

In het kanaal bevinden zich drie sluis-stuwcomplexen die het kanaal opsplitsen in vier stuwpanden: Merelbeke tot Asper, Asper tot Oudenaarde, Oudenaarde tot Kerkhove en Kerkhove tot de grens met Wallonië.

2. Waterkwaliteit

a) Huidige toestand

De Boven-Schelde is in het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 administratief ingedeeld in 3 Vlaamse waterlichamen. Waar de Schelde vanuit Wallonië Vlaanderen binnenkomt, is er het Vlaams waterlichaam VL08_55 (Boven-Schelde I), ter hoogte van Spiere-Helkijn, nabij de monding van de Grote Spierebeek in de Boven-Schelde, begint het Vlaams waterlichaam VL17_204 (Bovenschede II + III) dat na de monding van de Zwalm in de Boven-Schelde overgaat in het Vlaams waterlichaam VL05_58 (Boven-Schelde IV).

De fysisch-chemische kwaliteit van oppervlaktewater wordt volgens de Europese Kaderrichtlijn Water ingedeeld in 5 klassen: slecht, ontoereikend, matig, goed en zeer goed. Ook voor de biologische waterkwaliteit gelden deze klassen.

Het meest recente jaar waarvoor alle meetgegevens volledig afgewerkt en beschikbaar zijn, is 2022 voor de fysisch-chemische resultaten en 2021 voor de biologische. Ter vergelijking werden de gegevens van 2015 gebruikt.

De fysisch-chemische kwaliteit (als samenvatting van 5 gidsparameters: totaal stikstof, totaal fosfor, geleidbaarheid, zuurstof en pH) was in deze 3 Vlaamse oppervlaktewaterlichamen zowel in 2015 als in 2022 "ontoereikend".

De totale biologische waterkwaliteit was zowel in 2015 als 2021 "ontoereikend" voor deze drie waterlichamen.

b) Toekomstperspectieven

b1) In het afstroomgebied van de 3 waterlichamen van de Boven-Schelde zijn nog heel wat relevante rioleringsprojecten gepland. Uitvoering van deze projecten, evenals reductie van emissies vanuit de landbouw, zal de fysisch-chemische (en bijgevolg ook de biologische) kwaliteit de volgende jaren stapsgewijs verder doen verbeteren. Voor de waterkwaliteit van de Boven-Schelde zijn we uiteraard voor een groot deel afhankelijk van wat vanuit Wallonië bij ons wordt aangeboden ter hoogte van de grens.

b2) De waterlichamen van de Boven-Schelde zijn in het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 aangeduid met de prioritering klasse 5 (aandachtsgebied). Dit betekent dat de goede ecologische toestand maar verwacht kan worden na 2033, maar hier is wel potentieel voor een sterke vooruitgang bijvoorbeeld op basis van win-wins of met een waardevol lokaal waterlichaam (L1) in het afstroomgebied.

Meer informatie is terug te vinden in de waterlichaamfiche via <https://www.integraalwaterbeleid.be/nl/geoloket/overzicht-oppervlaktewaterlichamen>.

3. Afvissingen

3.1 Afvissing door het INBO in 2020

Het INBO bemonsterde de Boven-Schelde van 25 tot 27 mei 2020 door middel van elektrovisserij, fuiken of combinatie van de twee.

De oeverzones werden op drie locaties elektrisch afgevisd en er werden vier fuiken geplaatst (op twee locaties) die twee dagen bleven staan (zie Tabel 2) .

In Tabel 1 worden de bemonsterde locaties weergegeven.

In Tabel 4 wordt een overzicht gegeven van de aangetroffen vissoorten in 2020 in vergelijking met 2014.

Tabel 6 geeft het totaal aantal gevangen vissen weer en hun percentage per methode.

Men ving 211 vissen met een totaal van ongeveer 32 kg.

De bemonsteringen vonden plaats ongeveer een maand nadat de Schelde vervuild werd door een dijkbreuk in een Franse suikerraffinaderij nabij Cambrai. De bietenpulp die in de Schelde terecht kwam veroorzaakte een massale zuurstofval tot 0 mg/l in Frankrijk en in Wallonië. In Vlaanderen werd een ecologische ramp vermeden door onder meer het inzetten van beluchters op strategische plaatsen, door het opgepompte vervuild water te zuiveren, door het inbrengen van zuivere zuurstof en het toevoegen van extra water vanuit omringende waterlopen.

Men ving in totaal 13 vissoorten namelijk baars, blankvoorn, blauwbandgrondel, brasem, driedoornige stekelbaars, karper, paling, rietvoorn, snoek, snoekbaars, winde, zeelt en zwartbekgrondel.

Met een aantalspercentage van 35% is zwartbekgrondel de meest gevangen soort, gevolgd door paling (24%). Winde scoort hier ook wel 25% maar de gevangen winde was vooral broed (tussen 1,7 cm en 2,3 cm; men ving maar 1 volwassen exemplaar). Baars maakt nog 10% uit, de overige soorten maken elk minder dan 2% uit van de vangstaantallen.

Qua gewicht domineert paling (49%), gevolgd door karper (36%).

Vergelijking met afvissing in 2014.

De locaties werden al in een eerdere campagne in 2014 op gelijkaardige wijze bemonsterd wat toelaat een vergelijking te maken.

Wat heel opvallend is, is dat er toen nog geen sprake was van zwartbekgrondel op de Boven-Schelde. Sinds 2016 vangt men zwartbekgrondel op de Boven-Schelde en sindsdien is het aandeel alleen maar toegenomen. Ook in een studie van ATKB die het visbestand van de Boven-Schelde in 2018 onderzocht kwamen ze tot besluit dat zwartbekgrondel het visbestand qua aantallen was gaan domineren.

In 2014 viste men dus op deze locaties die ook in 2020 werden bemonsterd een totaal van 186 exemplaren voor een gewicht van 28 kg verdeeld over 12 soorten.

Op de locatie te Spiere-Helkijn, de grens met Wallonië, ving men slechts drie soorten. In 2014 ving men hier nog negen soorten (zie Tabel 4). De elektrische resultaten zijn eerder vergelijkbaar. Het verschil zit hem vooral bij de fuikvangsten. Deze locatie scoort dus minder goed als in 2014. De EQR scoort hier 0,33, een 'ontoereikende kwaliteit', in 2014 werd hier een score van 0,42 gehaald, een 'matige kwaliteit'.

Op de locatie te Wortegem-Petegem ving men negen soorten, dat zijn er drie meer dan in 2014 (Tabel 4) (al werd hier wel wat doorgevist in functie van het vangen van baarzen voor het biotaproject). Qua vangstaantallen en gewichten zijn de resultaten in 2020 zeer vergelijkbaar met die van 2014. De EQR scoort 0,30, net als in 2014 scoort deze locatie een 'ontoereikende kwaliteit'.

Op de locatie te Oudenaarde, waar enkel elektrisch werd gevist ving men acht soorten. In 2014 waren dat er zes (Tabel 4). Als we naar de CPUE waarden kijken dan werd er in 2020 qua aantallen driemaal zoveel vis gevangen en qua totaal gewicht dubbel zoveel. De EQR waarde scoort 0,58 een 'matige kwaliteit', ten opzichte van 2014 is de EQR gestegen, toen werd hier een score van 0,46 gehaald.

Tijdens deze campagne lagen de opgeloste zuurstofconcentraties tussen 6,96 mg/l en 8,73 mg/l dus boven de basiskwaliteitsnorm van 6 mg/l.

Toen kon men besluiten dat de visstand in de Boven-Schelde anno 2020 vrij vergelijkbaar is met dat van 2014, al is de toename van de zwartbekgrondel heel uitgesproken. In Spiere-Helkijn, de grens met Wallonië, zijn de vangstaantallen en de soortendiversiteit ook wel wat minder. In Frankrijk en Wallonië was of is de Schelde zo goed als visloos na de calamiteit. Onze resultaten geven aan dat Vlaanderen, dankzij de massale inspanningen, gespaard is gebleven van deze ecologische ramp.

3.2 Visstandonderzoek in 2021 door ATKB in opdracht van het ANB

Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) heeft AquaTerra-KuiperBurger B.V. (ATKB) opdracht gegeven voor het uitvoeren van een visstandonderzoek in 2021.

De Boven-Schelde, gelegen in de provincies Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen, is volledig gekanaliseerd en heeft een oppervlakte van 267,4 ha. De lengte van het kanaal op het grondgebied van het Vlaamse Gewest bedraagt 49,3 km.

In Tabel 1 zijn de karakteristieken van de Boven-Schelde weergegeven. In het kanaal bevinden zich drie sluis-stuwcomplexen die het kanaal opsplitsen in vier stuwpanden: Merelbeke tot Asper, Asper tot Oudenaarde, Oudenaarde tot Kerkhove en Kerkhove tot de grens met Wallonië. Het kanaal wordt intensief gebruikt door scheepvaart. In 2020 heeft er voor het laatst een visserijkundig onderzoek plaatsgevonden, dat destijds is uitgevoerd door ATKB (Simons & Bleile, 2021).

De bemonsteringen van de Boven-Schelde zijn uitgevoerd op 9, 10, 13 en 14 september 2021.

a) Soortensamenstelling

In de Boven-Schelde zijn 18 vissoorten (exclusief fuikvangsten en hybride) aangetroffen.

Van de 18 vissoorten behoren elf soorten tot het eurytope gilde, namelijk aal, baars, blankvoorn, brasem, driedoornige stekelbaars, karper, kleine modderkruiper, kolblei, pos, snoek en snoekbaars. Twee soorten behoren tot de limnofielen, namelijk rietvoorn en zeelt. Er zijn drie soorten aangetroffen welke tot de rheofielen behoren: biermpje, kopvoorn en riviergrondel. Tot slot zijn blauwband- en zwartbekgrondel de twee aangetroffen soorten welke tot de exoten behoren. Met de fuiken zijn aanvullend nog soorten aangetroffen als alver, Europese meerval, winde en zonnebaars.

In Tabel 2 zijn de aangetroffen vissoorten per stuwpand gegeven. In stuwpanden Merelbeke-Asper en Asper-Oudenaarde is de soortenrijkdom het laagst ($n=10$), waarbij deze identiek is. In het stuwpand Oudenaarde-Kerkhove is het aantal gevangen soorten het hoogst ($n=14$). Driedoornige stekelbaars, rietvoorn, zeelt en kopvoorn zijn enkel aangetroffen in stuwpand Oudenaarde-Kerkhove. Kleine modderkruiper en biermpje zijn enkel aangetroffen in stuwpand Kerkhove-Wallonië. Alle andere soorten zijn in twee of meerdere stuwpanden aangetroffen.

Tijdens de bemonstering is eveneens gelet op de aanwezigheid van kreeften en krabben. In totaal zijn vier Chinese wolhandkrabben ($n=3$ zegen en $n=1$ stortkuil) aangetroffen en zijn 76 gevlekte Amerikaanse rivierkreeften waargenomen ($n=5$ fuik, $n=63$ stortkuil, $n=4$ zegen en $n=4$ elektro).

Er zijn in totaal vijftien vissoorten in de fuiken gevangen namelijk, aal, alver, baars, blankvoorn, brasem, Europese meerval, karper, kolblei, pos, snoekbaars, rietvoorn, winde, blauwband, zonnebaars en zwartbekgrondel. De gemiddelde visbiomassa per fuikstel per etmaal is geraamd op 10,2 kg. In aantallen is de totale vangst per etmaal geraamd op 87 stuks. Snoekbaars heeft het grootste aandeel in de visbiomassa (30%), gevolgd door aal (26%). Op basis van aantallen zijn baars (38%) en blankvoorn (26%) het meest frequent aangetroffen.

Ten opzichte van de standaard bemonsteringsmethode zijn er vier aanvullende soorten aangetroffen, namelijk alver, Europese meerval, winde en zonnebaars.

b) Besluiten soortensamenstelling en vergelijking jaren 2013, 2015, 2018, 2020 en 2021

De soortensamenstelling in de Boven-Schelde is met 18 vissoorten (exclusief fuikvangsten, hybride en spiegelkarper) redelijk soortenrijk, maar minder soortenrijk dan de bemonsteringen van recente jaren. Veruit de meeste soorten behoren tot het eurytope stromingsgilde, namelijk: aal, baars, blankvoorn, brasem, driedoornige stekelbaars, karper, kleine modderkruiper, kolblei, pos, snoek en snoekbaars. Rietvoorn en zeelt zijn de aangetroffen limnofiele soorten. Bermpje, kopvoorn en riviergrondel zijn soorten die tot het rheofiele stromingsgilde behoren en blauwband- en zwartbekgrondel zijn de aangetroffen exoten. De Boven-Schelde wordt gevoed door verschillende stromende beken, wat zorgt voor diversiteit aan habitat binnen het watersysteem waartoe de Boven-Schelde behoort. Deze diversiteit zorgt in de Boven-Schelde ervoor dat zowel plantminnende als stromingminnende soorten de Boven-Schelde kunnen gebruiken als leefgebied.

De meeste vissoorten worden aangetroffen in stuwpand Oudenaarde-Kerkhove, waar in totaal 14 soorten zijn aangetroffen. Stuwpand Oudenaarde-Kerkhove was ook het meest soortenrijke deelgebied tijdens de bemonstering in 2018 en 2020 (Mies, 2019, Simons & Bleile, 2021). Vergeleken met andere stuwpanden heeft Oudenaarde-Kerkhove meer zijbeken, wat kan zorgen voor de uitspoeling van extra soorten, met name rheofielen. In 2021 is de soortenrijkdom het laagst in stuwpand Merelbeke-Asper (n=10). In 2020 was stuwpand Kerkhove-Wallonië nog het minst soortenrijk (n=6). In 2018 was stuwpand Merelbeke-Asper daarentegen ook het minst soortenrijk (n=9). Door de jaren heen is hiermee een duidelijk patroon in de soortenrijkdom zichtbaar.

In Tabel 18 is een overzicht gegeven van de soortensamenstelling sinds 2013 (Van Giels, 2015; Mies, 2019). De soortenrijkdom in 2021 is vergelijkbaar met de soortenrijkdom in 2020, 2015 en 2018, waarbij de aanwezige soorten veelal overeenkomen. Verschillen worden voornamelijk veroorzaakt door het wel of niet aantreffen van minder frequent voorkomende soorten, zoals in dit geval onder andere tiendoornige stekelbaars, bot en serpeling. In 2013 was de soortenrijkdom lager met in totaal 16 soorten. Destijds ontbraken alver, Europese meerval en de exoten blauwband- en zwartbekgrondel. Deze soorten zijn sinds 2015 altijd aangetroffen.

Er zijn in 2021 twee vissoorten voor de eerste keer aangetroffen in de Boven-Schelde sinds het begin van de bemonsteringen, te weten kleine modderkruiper en bermpje. Kleine modderkruiper is een vrij zeldzame soort in de Vlaamse wateren. Opvallend is dat de soort is gevangen in stuwpand Kerkhove-Wallonië, waarbij het in totaal zes exemplaren betrof die tijdens één stortkuiltrek werden gevangen (BS-SK6). Bermpje is enkel aangetroffen in stuwpand Oudenaarde-Kerkhove, waarbij de soort waarschijnlijk afkomstig is uit één van de zijbeken.

Aanvullend op de reguliere bemonsteringen is er ook gevist met fuiken. Met de fuikvangsten kunnen vier soorten toegevoegd worden aan de eerder genoemde soorten, te weten, alver, Europese meerval, winde en zonnebaars. Alle vier de soorten zijn in voorgaande jaren eerder aangetroffen door middel van stortkuil, zegen- of elektrovisserijen.

De aanvullende fuikenvisserij laat daarmee een waardevolle toevoeging zien voor wat betreft het in beeld brengen van de soortenrijkdom in de Boven-Schelde.

Soorten die tijdens de bemonstering in 2021 niet zijn aangetroffen zijn gibel, bot, bittervoorn, tiendoornige stekelbaars, vetje en serpeling. Tijdens één of meerdere van voorgaande bemonsteringen was dit wel het geval. Bij deze soorten gaat zoals eerder benoemd veelal om beperkte aantallen, waardoor het wel of niet aantreffen van een soort op toeval kan berusten.

c) Omvang van het visbestand

De omvang van het visbestand in de Boven-Schelde is geschat op 20,9 kg/ha en 470 stuks/ha. Het visbestand bestaat in biomassa voornamelijk uit eurytopen (96%), gevolgd door de exoten (3%). De rheofielen en limnofielen hebben in biomassa een gezamenlijk aandeel van 1% in het visbestand. Op soortniveau bestaat de biomassa van het visbestand grotendeels uit aal (42%), gevolgd door snoekbaars (19%), brasem (13%) en snoek/blankvoorn (8%). Voor de overige soorten is het gezamenlijk aandeel 10%.

Het visbestand bestaat in aantallen eveneens voornamelijk uit eurytopen (66%), gevolgd door de exoten (32%). De rheofielen en limnofielen hebben in aantallen een verwaarloosbaar aandeel in het visbestand. Op soortniveau wordt blankvoorn het meest frequent aangetroffen (48%), gevolgd door zwartbekgrondel (31%), aal (6%) en snoekbaars (4%). Voor de overige soorten is het aandeel gering (11%).

d) Bestandschatting deelgebieden

In Tabel 5 en Tabel 6 is de geschatte omvang van het visbestand van de verschillende stuwpanden in kilogram en aantal per hectare weergegeven.

De omvang van de visbiomassa is met 4,2 kg/ha het laagst in stuwpand Kerkhove-Wallonië. De grootste omvang van de visbiomassa is aangetroffen in het benedenstrooms gelegen stuwpand Merelbeke-Asper (34,7 kg/ha). In de tussenliggende stuwpanden zijn kleinere visbestanden aangetroffen, namelijk 15,3 kg/ha (Asper-Oudenaarde) en 19,8 kg/ha (Oudenaarde-Kerkhove). Op basis van aantallen is het visbestand in stuwpanden Oudenaarde-Kerkhove en Kerkhove-Wallonië het meest omvangrijk met respectievelijk 659 stuks/ha en 650 stuks/ha. Het visbestand in stuwpand Merelbeke-Asper is op basis van aantallen het minst omvangrijk (313 stuks/ha).

e) Besluiten omvang van het visbestand

De omvang van het visbestand is dus geschat op 20,9 kg/ha en 470 stuks/ha.

Dit bestand is relatief gering van omvang voor een dergelijk kanaal. Al sinds 2015 is een geleidelijk afname te zien van 48 kg/ha tot 20,9 kg/ha in 2021. In zes jaar tijd is het bestand daarmee meer dan gehalveerd. Echter moet hierbij genoemd worden dat de omstandigheden in 2015 uitzonderlijk gunstig waren voor met name grote vis, waar vooral brasem en karper van geprofiteerd hebben. Destijds ontbrak de scheepvaartdruk als gevolg van een gestremde sluis. Dit heeft in 2015 tot een omvangrijker visbestand op het kanaal geleid.

In alle stuwpanden is tussen 2013 en 2015 een toename van het visbestand te zien. Deze toename is het grootst in stuwpand Oudenaarde-Kerkhove.

Sinds 2015 is het visbestand in alle stuwpanden aanzienlijk afgenomen. De afname gaat het minst hard in stuwpand Merelbeke-Asper. In stuwpand Asper-Oudenaarde is de afname later op gang gekomen in vergelijking met de andere stuwpanden, maar is inmiddels dezelfde ontwikkeling te zien.

In stuwpanden Oudenaarde-Kerkhove en Kerkhove-Wallonië is het visbestand in de afgelopen jaren het sterkst afgenomen. Mogelijk kan de afname verklaard worden door het verschil in scheepvaartdruk op het moment van bemonsteren. Het huidige visbestand is het laagst in stuwpand Kerkhove-Wallonië en het hoogst in Merelbeke-Asper.

3.3 Afvissing door het INBO in 2022

In totaal werden er 16 vissoorten gevangen, namelijk baars, blankvoorn, blauwbandgrondel, driedoornige stekelbaars, paling, snoekbaars, tiendoornige stekelbaars, zwartbekgrondel, snoek, alver, kolblei, zeelt, zonnebaars, gibel, winde en rietvoorn.

Er werd ook Chinese wolhandkrab en gevlekte Amerikaanse rivierkreeft gevangen.

VERBEIREN Marc

Wolvertem, oktober 2023

{ BRON : schriftelijke parlementaire vraag gesteld door Vlaams volksvertegenwoordiger mevrouw Gwenny DE VROE in het Vlaams Parlement ; zie :

vraag gesteld aan de minister van Omgeving (Milieu) Zuhail DEMIR :
“ *Bulletin van Vragen en Antwoorden* “ , Vlaams Parlement , zitting 2023-2024 , vraag nr. 1046 van 13 september 2023 } .

3.1 TABELLEN Afvissing door het INBO in 2020

Tabel 1: Bemonsterde locaties op de Bovenschelde met X en Y coördinaten

Nummer	Lambert-X	Lambert-Y	Waterloop	Gemeente	Omschrijving
44000100	80784	158020	BOVENSCHELDE	Spiere-Helkijn	aan de brug van Pottes
45200150	91895	167181	BOVENSCHELDE	Wortegem-Petegem	afwatering Oude Scheldearm
45200600	97882	173456	BOVENSCHELDE	Oudenaarde	zwaaiikom

Tabel 2: Specificaties van de uitgevoerde bemonstering

Nummer	Datum	Beviste afstand/Duur	Methode
44000100	25 mei 2020 25-27 mei 2020	500 m LO 2 fuiken LO	Elektrovisserij van op de boot 2 dagen
45200150	26 mei 2020 25-27 mei 2020	250 m LO en 250 m RO* 1 fuik LO en 1 fuik RO	Elektrovisserij van op de boot 2 dagen
45200600	26 mei 2020	250 m LO en 250 m RO	Elektrovisserij van op de boot (er werden geen fuiken geplaatst omdat er een otter in de omgeving is gemeld en we dus wilden vermijden dat deze in onze fuiken zou geraken)

*Hier werd nog verder gevist om in het kader van het biota project baars te kunnen vangen, in dit bijkomend traject werden hier enkel de soorten genoteerd

Tabel 6: Totaal aantal gevangen vissen en hun % per methode (met Ne is aantal gevangen door elektrovisserij en Nf = aantal gevangen met fuikvisserij) op de Bovenschelde

Vissoort	Ne	Nf	Ntot	N%	Ge	Gf	Gtot	G%
baars	8	13	21	9,95	1102,2	674,7	1776,9	5,5
blankvoorn	0	1	1	0,47	0	8	8	0,02
blauwbandgrondel	1	0	1	0,47	1,5	0	1,5	< 0,01
brasem	1	0	1	0,47	523,1	0	523,1	1,62
driedoornige stekelbaars	1	0	1	0,47	0,1	0	0,1	< 0,01
karper	3	0	3	1,42	11708,5	0	11708,5	36,25
paling	35	16	51	24,17	9855,8	5965	15820,8	48,98
rietvoorn	1	0	1	0,47	216,4	0	216,4	0,67
snoek	1	0	1	0,47	1,6	0	1,6	< 0,01
snoekbaars	2	0	2	0,95	0,4	0	0,4	< 0,01
winde	53	0	53	25,12	1927,1	0	1927,1	5,97
zeelt	1	0	1	0,47	2,8	0	2,8	< 0,01
zwartbekgrondel	74	0	74	35,07	310,6	0	310,6	0,96

Tabel 4: Overzicht van de aangetroffen vissoorten en het totaal aantal soorten (N) op de verschillende locaties (met X gevangen door zowel elektrovisserij als fuikvisserij, * enkel met elektrovisserij, + enkel met fuikvisserij). In het rood zijn de gegevens voor de bemonstering van 2014 aangegeven.

Nummer		alver	baars	blankvoorn	blauwbandgrondel	brasem	driedoornige stekelbaars	karper	kolblei	paling	pos	riviergrondel	rietvoorn	snoek	snoekbaars	winde	zeelt	zwartbekgrondel	Totaal
44000100	2020		X	+						X									3
	2014		X	X	+	+			+	+	+	+			+				9
45200150	2020		X		*	*		*		X			*				*	*	9
	2014		X	+			*			X	+				+				6
45200600	2020		*				*	*		*				*	*	*		*	8
	2014	*	X					*		X	*				+				6

3.2 TABELLEN Visstandsonderzoek in 2021 door ATKB in opdracht van het ANB

Tabel 2 Aangetroffen vissoorten per stuwpand in 2021.

Gilde	Vissoort	Merelbeke-Asper	Asper-Oudenaarde	Oudenaarde-Kerkhove	Kerkhove-Wallonie
Eurytoop	Aal	x	x	x	x
	Baars	x	x	x	x
	Blankvoorn	x	x	x	x
	Brasem	x	x	x	x
	Driedoornige stekelbaars	-	-	x	-
	Hybride	x	x	-	x
	Karper	x	x	-	-
	Kleine modderkruiper	-	-	-	x
	Kolblei	x	x	-	x
	Pos	x	x	x	x
	Snoekbaars	x	x	x	x
	Snoek	x	x	x	-
Limnofiel	Rietvoorn	-	-	x	-
	Zeelt	-	-	x	-
Rheofiel	Bermpje	-	-	-	x
	Kopvoorn	-	-	x	-
	Riviergrondel	-	-	x	x
Exoot	Blauwband	-	-	x	x
	Zwartbekgrondel	x	x	x	-
Totaal*		10	10	14	11

x = aangetroffen

* = aantal exclusief hybride

Tabel 5 Raming van het visbestand in de verschillende stuwpanden in de Boven-Schelde (kg/ha) in 2021.

Gilde	Vissoort	Merelbeke-Asper	Asper-Oudenaarde	Oudenaarde-Kerkhove	Kerkhove-Wallonië
Eurytoop	Aal	18,6	5,5	4,9	0,1
	Baars	0,1	0,8	0,4	0,1
	Blankvoorn	0,9	1,4	2,0	3,4
	Brasem	4,3	2,6	2,4	0,1
	Driedoornige stekelbaars	-	-	0,0	-
	Hybride	1,3	0,0	-	0,1
	Karper	0,2	0,7	-	-
	Kleine modderkruiper	-	-	-	0,0
	Kolblei	0,1	0,0	-	0,0
	Pos	0,0	0,1	0,0	0,1
	Snoekbaars	3,9	3,0	7,2	0,2
	Snoek	4,8	0,3	0,2	-
	Limnofiel	-	-	0,0	-
Rheofiel	Zeelt	-	-	0,7	-
	Bermpje	-	-	-	0,0
Exoot	Kopvoorn	-	-	1,1	-
	Riviergrondel	-	-	0,0	0,3
	Blauwband	-	-	0,2	0,0
	Zwartbekgrondel	0,6	0,9	0,8	-
Totaal		34,7	15,3	19,8	4,2

0,0 = <0,05 kg/ha; - = niet aangetroffen

Tabel 6 Raming van het visbestand in de verschillende stuwpanden in de Boven-Schelde (N/ha) in 2021.

Gilde	Vissoort	Merelbeke-Asper	Asper-Oudenaarde	Oudenaarde-Kerkhove	Kerkhove-Wallonië
Eurytoop	Aal	61	16	12	2
	Baars	2	9	41	5
	Blankvoorn	42	138	345	571
	Brasem	34	18	9	9
	Driedoornige stekelbaars	-	-	2	-
	Hybride	1	1	-	1
	Karper	0	0	-	-
	Kleine modderkruiper	-	-	-	8
	Kolblei	2	0	-	6
	Pos	0	1	1	4
	Snoekbaars	15	17	31	19
	Snoek	1	2	1	-
	Limnofiel	-	-	7	-
Rheofiel	Zeelt	-	-	2	-
	Bermpje	-	-	-	1
Exoot	Kopvoorn	-	-	2	-
	Riviergrondel	-	-	1	24
	Blauwband	-	-	24	1
	Zwartbekgrondel	156	178	181	-
Totaal		313	380	659	650

0 = <0,5 stuks/ha; - = niet aangetroffen

Tabel 18 Soortensamenstelling in de Boven-Schelde in de jaren 2013, 2015, 2018, 2020 en 2021.

Gilde	Vissoort	2013	2015	2018	2020	2021
Eurytoop	Aal	x	x	x	x	x
	Alver	-	x	x	x	-
	Baars	x	x	x	x	x
	Blankvoorn	x	x	x	x	x
	Brasem	x	x	x	x	x
	Driedoornige stekelbaars	-	x	-	x	x
	Europese meerval	-	x	x	x	-
	Giebel	x	x	x	x	-
	Hybride	x	x	-	-	x
	Karper	x	x	x	x	x
	Kleine modderkruiper	-	-	-	-	x
	Kolblei	x	x	-	x	x
	Pos	x	x	x	x	x
	Snoek	x	x	x	x	x
	Snoekbaars	x	x	x	x	x
	Spiegelkarper**	-	-	-	x	-
Limnofiel	Bot	x	x	-	-	-
	Bittervoorn	-	-	x	-	-
	Rietvoorn	x	x	x	x	x
	Tienddoornige stekelbaars	x	-	-	x	-
	Vetje	-	-	x	-	-
	Zeelt	x	-	x	x	x
Rheofiel	Bermpje	-	-	-	-	x
	Kopvoorn	-	-	x	x	x
	Riviergrondel	x	x	x	x	x
	Serpeling	-	-	-	x	-
	Winde	-	x	x	-	-
Exoot	Blauwband	-	x	x	x	x
	Zonnebaars	x	x	x	x	-
	Zwartbekgrondel	-	x	x	x	x
Totaal*		16	20	21	22	18

* = exclusie hybride, kruising tussen twee karperachtigen

** = spiegelkarper wordt met karper tot één soort gerekend

3.3 TABELLEN Afvissing door het INBO in 2022

Zie : de volgende twee bladzijden.

Waterloop	Lambert X/Y	Omschrijving	Gemeente	Provincie	Bekken	Jaar	Nederlandse naam	Gemiddelde Dagvangst (aantal)	Gemiddelde Gewicht (gram)
Bovenschelde	88814/165110	aan de jachthaven	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	baars	1.00	2.70
Bovenschelde	88814/165110	aan de jachthaven	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	baars	11.00	712.80
Bovenschelde	88814/165110	aan de jachthaven	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	blankvoorn	145.00	65.80
Bovenschelde	88814/165110	aan de jachthaven	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	blankvoorn	1.00	11.50
Bovenschelde	88814/165110	aan de jachthaven	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	blauwbandgrondel	1.00	1.90
Bovenschelde	88814/165110	aan de jachthaven	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	Chinese wolhandkrab	1.00	42.00
Bovenschelde	88814/165110	aan de jachthaven	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	driedoornige stekelbaars	2.00	0.30
Bovenschelde	88814/165110	aan de jachthaven	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	paling	16.00	5493.90
Bovenschelde	88814/165110	aan de jachthaven	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	paling	1.00	573.20
Bovenschelde	88814/165110	aan de jachthaven	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	snoekbaars	23.00	170.30
Bovenschelde	88814/165110	aan de jachthaven	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	tiendoornige stekelbaars	1.00	0.40
Bovenschelde	88814/165110	aan de jachthaven	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	zwartbekgrondel	57.00	248.70
Bovenschelde	88814/165110	aan de jachthaven	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	zwartbekgrondel	9.00	48.80
Bovenschelde	103461/185319	afwatering Van Looyput	De Pinte	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	baars	2.00	7.70
Bovenschelde	103461/185319	afwatering Van Looyput	De Pinte	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	blankvoorn	69.00	94.80
Bovenschelde	103461/185319	afwatering Van Looyput	De Pinte	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	driedoornige stekelbaars	1.00	0.20
Bovenschelde	103461/185319	afwatering Van Looyput	De Pinte	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	gevlekte Amerikaanse rivierkreeft	1.00	6.30
Bovenschelde	103461/185319	afwatering Van Looyput	De Pinte	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	paling	21.00	4102.70
Bovenschelde	103461/185319	afwatering Van Looyput	De Pinte	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	snoek	1.00	4200.00
Bovenschelde	103461/185319	afwatering Van Looyput	De Pinte	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	snoekbaars	1.00	3.10
Bovenschelde	103461/185319	afwatering Van Looyput	De Pinte	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	zwartbekgrondel	60.00	224.30
Bovenschelde	104660/187490	afwatering Zonneput	Gent	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	baars	2.00	7.00
Bovenschelde	104660/187490	afwatering Zonneput	Gent	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	baars	21.00	65.80
Bovenschelde	104660/187490	afwatering Zonneput	Gent	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	blankvoorn	2.00	1.70
Bovenschelde	104660/187490	afwatering Zonneput	Gent	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	blankvoorn	1.00	7.90
Bovenschelde	104660/187490	afwatering Zonneput	Gent	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	Chinese wolhandkrab	1.00	14.00
Bovenschelde	104660/187490	afwatering Zonneput	Gent	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	paling	1.00	403.20
Bovenschelde	104660/187490	afwatering Zonneput	Gent	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	paling	5.00	1918.70
Bovenschelde	104660/187490	afwatering Zonneput	Gent	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	snoekbaars	8.00	1362.10
Bovenschelde	104660/187490	afwatering Zonneput	Gent	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	zwartbekgrondel	3.00	11.70
Bovenschelde	88167/164547	stroomafwaarts de stuw	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	alver	1.00	25.40
Bovenschelde	88167/164547	stroomafwaarts de stuw	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	baars	12.00	41.30
Bovenschelde	88167/164547	stroomafwaarts de stuw	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	baars	25.00	220.50
Bovenschelde	88167/164547	stroomafwaarts de stuw	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	blankvoorn	31.00	39.00
Bovenschelde	88167/164547	stroomafwaarts de stuw	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	blankvoorn	14.00	526.50
Bovenschelde	88167/164547	stroomafwaarts de stuw	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	driedoornige stekelbaars	6.00	1.40
Bovenschelde	88167/164547	stroomafwaarts de stuw	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	kolblei	3.00	45.20
Bovenschelde	88167/164547	stroomafwaarts de stuw	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	paling	8.00	1849.90
Bovenschelde	88167/164547	stroomafwaarts de stuw	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	paling	31.00	11960.50
Bovenschelde	88167/164547	stroomafwaarts de stuw	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	snoekbaars	48.00	277.20
Bovenschelde	88167/164547	stroomafwaarts de stuw	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	zeelt	1.00	1650.70
Bovenschelde	88167/164547	stroomafwaarts de stuw	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	zonnebaars	7.00	148.60

Waterloop	Lambert X/Y	Omschrijving	Gemeente	Provincie	Bekken	Jaar	Nederlandse naam	Gemiddelde Dagvangst (aantal)	Gemiddelde Gewicht (gram)
Bovenschelde	88167/164547	stroomafwaarts de stuw	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	zwartbekgrondel	2.00	11.90
Bovenschelde	88167/164547	stroomafwaarts de stuw	Kluisbergen	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	zwartbekgrondel	1.00	16.10
Bovenschelde	82601/159960	uitmonding kanaal en sas		Henegouwen	Boven-Scheldebekken	2022	baars	64.00	667.50
Bovenschelde	82601/159960	uitmonding kanaal en sas		Henegouwen	Boven-Scheldebekken	2022	baars	25.00	140.70
Bovenschelde	82601/159960	uitmonding kanaal en sas		Henegouwen	Boven-Scheldebekken	2022	blankvoorn	41.00	329.90
Bovenschelde	82601/159960	uitmonding kanaal en sas		Henegouwen	Boven-Scheldebekken	2022	blankvoorn	6.00	75.60
Bovenschelde	82601/159960	uitmonding kanaal en sas		Henegouwen	Boven-Scheldebekken	2022	blauwbandgrondel	1.00	2.30
Bovenschelde	82601/159960	uitmonding kanaal en sas		Henegouwen	Boven-Scheldebekken	2022	driedoornige stekelbaars	1.00	0.10
Bovenschelde	82601/159960	uitmonding kanaal en sas		Henegouwen	Boven-Scheldebekken	2022	giebel	1.00	756.00
Bovenschelde	82601/159960	uitmonding kanaal en sas		Henegouwen	Boven-Scheldebekken	2022	kolblei	2.00	355.20
Bovenschelde	82601/159960	uitmonding kanaal en sas		Henegouwen	Boven-Scheldebekken	2022	paling	3.00	951.50
Bovenschelde	82601/159960	uitmonding kanaal en sas		Henegouwen	Boven-Scheldebekken	2022	paling	8.00	3898.50
Bovenschelde	82601/159960	uitmonding kanaal en sas		Henegouwen	Boven-Scheldebekken	2022	snoekbaars	46.00	301.50
Bovenschelde	82601/159960	uitmonding kanaal en sas		Henegouwen	Boven-Scheldebekken	2022	tiendoornige stekelbaars	2.00	0.20
Bovenschelde	82601/159960	uitmonding kanaal en sas		Henegouwen	Boven-Scheldebekken	2022	winde	1.00	7.30
Bovenschelde	82601/159960	uitmonding kanaal en sas		Henegouwen	Boven-Scheldebekken	2022	zonnebaars	3.00	35.00
Bovenschelde	82601/159960	uitmonding kanaal en sas		Henegouwen	Boven-Scheldebekken	2022	zwartbekgrondel	6.00	30.40
Bovenschelde	82601/159960	uitmonding kanaal en sas		Henegouwen	Boven-Scheldebekken	2022	zwartbekgrondel	15.00	159.90
Bovenschelde	99602/180825	zwaaiikom	Gavere	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	baars	8.00	25.10
Bovenschelde	99602/180825	zwaaiikom	Gavere	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	baars	410.00	1612.20
Bovenschelde	99602/180825	zwaaiikom	Gavere	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	blankvoorn	7.00	128.50
Bovenschelde	99602/180825	zwaaiikom	Gavere	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	blankvoorn	3.00	41.00
Bovenschelde	99602/180825	zwaaiikom	Gavere	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	Chinese wolhandkrab	8.00	57.40
Bovenschelde	99602/180825	zwaaiikom	Gavere	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	gevlekte Amerikaanse rivierkreeft	1.00	9.00
Bovenschelde	99602/180825	zwaaiikom	Gavere	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	gevlekte Amerikaanse rivierkreeft	1.00	16.30
Bovenschelde	99602/180825	zwaaiikom	Gavere	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	kolblei	1.00	503.20
Bovenschelde	99602/180825	zwaaiikom	Gavere	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	paling	1.00	1.90
Bovenschelde	99602/180825	zwaaiikom	Gavere	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	paling	9.00	3131.10
Bovenschelde	99602/180825	zwaaiikom	Gavere	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	rietvoorn	1.00	5.70
Bovenschelde	99602/180825	zwaaiikom	Gavere	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	snoekbaars	38.00	155.20
Bovenschelde	99602/180825	zwaaiikom	Gavere	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	zwartbekgrondel	30.00	127.80
Bovenschelde	99602/180825	zwaaiikom	Gavere	Oost-Vlaanderen	Boven-Scheldebekken	2022	zwartbekgrondel	1.00	8.20